

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Tos/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113010455
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1113010455.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Tibora Kubíka a JUDr. Petra Šamka, v trestnej veci odsúdeného Z. D., pre trestný čin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31.12.2005, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I, z 23.10.2013 sp. zn. 1Nt/11/2013, na neverejnom zasadnutí konanom 10. septembra 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. z r u š u j e sa napadnuté uznesenie a okresnému súdu sa u k l a d á, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava I napadnutým uznesením podľa § 399 ods. 2 Tr. por. s poukazom na § 394 ods. 1 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného Z. D. o povolenie obnovy konania vo veci Okresného súdu Bratislava I pod sp. zn. 3T/ 32/2007.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení odsúdený Z. D. sťažnosť, ktorú neskôr odôvodnil osobitným písomným podaním zo dňa 01.04.2014, ktoré adresoval Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý predmetné podanie odstúpil na Krajský súd v Bratislave dňa 28.04.2014 a ten ho ďalej odstúpil Okresnému súdu Bratislava I dňa 29.04.2014. Odsúdený v opravnom prostriedku predovšetkým poukázal na vzniknuté prieťahy v konaní, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo. Podľa jeho názoru, prieťahy v konaní spôsobil predovšetkým Krajský súd v Bratislave, ktorý o sťažnosti dlhú dobu nekonal, keďže sťažnosť bola podaná ihneď po vyhlásení napadnutého uznesenia, t.j. dňa 23.10.2013.

Krajský súd v Bratislave, ako súd rozhodujúci o riadnom opravnom prostriedku v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti odsúdeného preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto predchádzajúce, pričom zistil, že sťažnosť podaná odsúdeným je dôvodná .

V prvom rade sťažnostný súd konštatuje, že Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 zo dňa 28.11.2012 je aplikovateľný aj vo vzťahu k rozsudkom všeobecných súdov, v ktorých pri ukladaní trestu bolo použité ustanovenie § 35 ods. 2 veta prvá Trestného zákona účinného do 31.12.2005. Interpretácia nález Ústavného súdu SR nemôže byť založená na právnom formalizme, ale musí mať rozmer spravodlivosti v tom, že sa dotkne každého, koho sa dotkla časť zásad ukladania trestu, ktoré je v rozpore s Ústavou SR a to bez ohľadu na číslo zákona a paragraf (resp. bez ohľadu na skorší alebo neskorší zákon), v ktorom je protiústavné ustanovenie zakotvené. Podstatným je to, že ústava sa nezmenila, ale zmenilo sa len číslo označenia právnej normy a číselné označenie paragrafu, v ktorom bola zakotvená protiústavná zásada ukladania trestu. Z hľadiska materiálneho chápania právneho štátu, musí byť pre výklad nález Ústavného súdu SR podstatným jeho obsahový princíp (rozpor s ústavou) a nie jeho formálne spojenie s konkrétnym ustanovením konkrétneho zákona. Vzhľadom k uvedenému, je nutné účinky nález Ústavného súdu SR ohľadne neústavnosti časti tzv. asperačnej zásady vzťahovať aj na právnu úpravu tzv. asperačnej zásady uvedenej v Trestnom zákone účinnom do 31.12.2005, nakoľko

právna úprava tejto sprísňujúcej zásady v tomto zákone bola obsahovo zhodná s tzv. asperačnou zásadou upravenou v Trestnom zákone účinnom od 01.01.2006. Rovnako je potom nevyhnutné túto zásadu aplikovať na súdne rozhodnutia, v ktorých sa ukladali tresty podľa Trestného zákona účinného do 31.12.2005, aj s poukazom na stanovisko Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj 44/2013.

Súd II. stupňa teda konštatuje, že kasačným dôvodom pre zrušenie uznesenia súdu prvého stupňa bolo prijatie Stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.11.2013 pod sp. zn. Tpj 44/2013, ktoré bolo prijaté na zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. o obnove konania v súvislosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, týkajúcim sa ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák., časti za bodkočiarkou a ktoré je obsahovo využiteľné aj pri ustanovení § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2005. Najvyšší súd SR v uvedenom stanovisku formuloval právne vety, v ktorých konštatuje, že

I. Ustanovenie § 394 ods. 1 Tr. por. upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatel'a ako skutočnosti alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa zmeny právneho stavu, t.j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, preto nemôže byť „novou skutočnosťou súdu skôr neznámou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. a tým len jednou z podmienok obnovy konania, ale je dôvodom obnovy konania „ex lege“, t.j. na základe § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

II. Ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá sa skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Preto súd už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

III. Ak bolo použité ustanovenie podľa § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a/ až c/ alebo písm. e/ Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody vo vzťahu ku trestnej sadzbe trestu odňatia slobody upravenej podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 21. decembra 2012, ustanovenie § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, v spojitosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, vyhláseného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 428/2012 21. decembra 2012, sa nepoužije.

Z uvedeného zjednocujúceho stanoviska Najvyššieho súdu SR teda vyplýva, že Nález Ústavného súdu SR o nesúlادnosti niektorého ustanovenia s Ústavou SR je vždy sám osebe dôvodom na povolenie obnovy konania a nie je možné skúmať prípadne aj splnenie ďalších podmienok umožňujúcich obnovu konania podľa ustanovení Trestného poriadku.

Krajský súd k samotnému charakteru stanovisk Najvyššieho súdu SR uvádza, že zákon č. 757/2004 Z. z. splnomocňuje Najvyšší súd SR k vydávaniu zjednocujúcich stanovisk, teda tieto zjednocujúce stanoviská predstavujú určitý abstraktný výklad zákona, ktorý musia súdy nižších stupňov rešpektovať a postupovať podľa neho a to hlavne v záujme predvídateľnosti práva a princípu právnej istoty (tzv. argumentačná záväznosť stanovisk).

V posudzovanom prípade bol odsúdenému Z. D. uložený trest odňatia slobody aj podľa § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2005, teda podľa ustanovenia, ktoré bolo obsahovo totožné s ustanovením ktorého časť vyhlásil Ústavný súd SR nálezom za nesúlادný s Ústavou SR. Nič na tom nemôže zmeniť okolnosť, že v pôvodnom konaní v odsudzujúcom rozsudku vo výrokovej časti ohľadom trestu, súd opomenul aplikovať aj ustanovenie § 35 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2005. Pre úplnosť treba dodať, že z odôvodnenia prvostupňového rozsudku, ako aj z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že úhrnný trest bol odsúdenému Z. D. uložený za použitia tzv. asperačnej zásady v zmysle § 35 ods. 2 Tr. zák. V tejto súvislosti sťažnostný súd dodáva, že v zmysle vyššie uvedeného stanoviska najvyššieho súdu je nález ústavného súdu sám osebe zákonným dôvodom na obnovu konania vo výroku o treste a preto súd musí k tejto skutočnosti prihliadnuť a to bez ohľadu na to,

či ju odsúdený vyslovene namietal vo svojom návrhu na povolenie obnovy konania, resp. či došlo k pochybeniu súdu pri ukladaní trestu v pôvodnom konaní.

Vzhľadom k uvedenému bude potrebné, aby sa súd prvého stupňa, v ďalšom priebehu konania, spravoval vyššie uvedeným právnym názorom a na vec aplikoval vyššie uvedené zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR, t. j. aby opätovne vykonal verejné zasadnutie a o návrhu odsúdeného znovu rozhodol, pričom sa zameria len na výrok o treste. Krajský súd v Bratislave nerozhodol o povolení obnovy konania sám v sťažnostnom konaní z dôvodu, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, pričom po prípadnom právoplatnom povolení obnovy konania bude nevyhnutné v zmysle § 403 Tr. por. rozhodnúť bez odkladu o väzbe, čo je doménou súdu prvého stupňa.

Pokiaľ odsúdený v sťažnostných námietkach poukazyval na prieťahy krajského súdu, k tomu treba dodať len toľko, že Okresný súd Bratislava I v predmetnej veci konal a rozhodol na verejnom zasadnutí dňa 23.10.2013, avšak predkladaciu správu so sťažnosťou odsúdeného proti napadnutému uzneseniu, spolu so súdnym spisom predložil Krajskému súdu v Bratislave až 19.08.2014 (takmer po 10 mesiacoch). Následne krajský súd dňa 09.09.2014 nariadil neverejné zasadnutie na deň 10.09.2014, na ktorom konal a rozhodol o predmetnej sťažnosti odsúdeného. Z uvedeného je zrejmé, že na strane Krajského súdu v Bratislave ako nadriadeného súdu subjektívne prieťahy nevznikli, tie treba pripísať na ťarchu súdu I. stupňa.

Záverom sťažnostný súd dodáva, že povolenie obnovy konania do výroku o treste v prospech odsúdeného vôbec neznamená, že v obnovenom konaní musí byť odsúdenému automaticky uložený miernejší trest, než bol uložený v pôvodnom konaní. Obnovou konania vo výroku o treste sa má dosiahnuť len to, aby bol páchatelovi uložený trest podľa ustanovenia, ktoré je súladné s Ústavou SR, čo však neznamená, že tento nový trest musí byť miernejší ako trest pôvodný.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.